



# Årsredovisning 2016

Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti



## Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse .....	3
Koncernens resultaträkning.....	8
Koncernens balansräkning.....	9
Koncernens förändringar i eget kapital.....	11
Koncernens kassaflödesanalys.....	12
Socialdemokraternas resultaträkning .....	13
Socialdemokraternas balansräkning.....	14
Socialdemokraternas förändring i eget kapital.....	16
Socialdemokraternas kassaflödesanalys.....	17
Noter till resultat- och balansräkning .....	18
Revisionsberättelse.....	41



# Förvaltningsberättelse

Verkställande utskottet för Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti (Socialdemokraterna) med organisationsnummer 802003-1145 får härmed avlämna årsredovisning och koncernredovisning avseende verksamheten under räkenskapsåret 1 januari – 31 december 2016.

## Partiets uppgift

Partiets uppgift framgår av nedanstående utdrag från första paragrafen i kapitel 2 i Socialdemokraternas stadgar:

Socialdemokratin i Sverige är en folkrörelse på demokratins grund. Partiets politiska vision för samhällets utveckling förutsätter nära kontakt med medlemmar och väljare. Partiet ska därför vara en aktiv, modern folkrörelse med förankring i människornas vardag.

Partiet ansvarar för

- anslutning till partiet av alla som delar de socialdemokratiska grundvärderingarna
- opinionsbildning för de socialdemokratiska idéerna med utgångspunkt i partiets program
- utveckling av socialdemokratins idéer, program och politik
- planering och samordning av valrörelser
- samordning av socialdemokratins politiska arbete i kommuner och landsting samt inom Svenska kyrkan
- samordning av partiets internationella verksamhet
- strategisk utveckling av den facklig-politiska verksamheten
- val av politiskt förtroendevalda i den europeiska unionen
- stöd för organisations- och verksamhetsutveckling i partidistriktet
- strategisk planering av partiets medlemsutveckling
- utveckling av för partiet gemensamma system för medlemsregister och avgiftsuppbörd

## Verksamheten under året

2016 präglades av ett fortsatt intensivt arbete med att samtala om och utveckla den svenska modellen – Socialdemokraternas idé om ett framgångsrikt samhällsbygge. Regeringen träffade under året ett antal blocköverskridande överenskommelser, bland annat energiöverenskommelsen och överenskommelsen kring migrationspolitiken. En av de stora frågorna som partiet drev 2016 var kravet på svenska kollektivavtal i offentlig upphandling för att säkra svenska löner och villkor. Tyvärr röstades förslaget ner i riksdagen, med stöd av SD.

I den ekonomiska vårpropositionen 2016 presenterades tio välfärdsmiljarder till kommuner och landsting, den enskilt största satsningen på många år, som kommuner och landsting fick disponera så som de fann det bäst. Många valde att satsa på skolan, vården, integrationen och äldreomsorgen.



Budskapet om den svenska modellen blev grunden för både kampanjarbete och det politiska arbetet under året. Höstkampanjen 2016 fokuserade på medlemsvärvning och samtal om vad Socialdemokraterna gjort i regeringsställning och vilken politik som ska drivas framöver.

Under 2016 lämnade Carin Jämtin efter 5 år posten som partisekreterare, och Lena Rådström Baastad valdes den 27 augusti av partistyrelsen till Jämtins efterträdare.

Ett nytt medlemssystem driftsattes under våren och drabbades av en del inkörningsproblem, men kraftfulla åtgärder sattes in i slutet av 2016 och början av 2017 för att komma till rätta med problemen. Medlemsåret 2016 var ett år med fortsatt svag medlemsutveckling. Fler medlemmar värvades än föregående år men en ökning av antalet medlemmar som avslutade sitt medlemskap på grund av utebliven betalning noterades. Ett antal åtgärder sattes in under hösten 2016 vilket resulterade i en ökad medlemstillströmning under årets sista månader. Detta arbete intensifieras ytterligare under 2017.

Under året har ett internt arbete bedrivits för att effektivisera, modernisera och strukturera organisationen. Målet har varit, och är, att bygga ett organisatoriskt arbetssätt där linjen Partistyrelse – Partidistrikt – Arbetarkommuner - S-förening tydligt ska stödja varandra. Insatserna har under året bidragit till att samordna verksamheten mellan partistyrelsens kansli och partidistriktet vilket bland annat märks på att partistyrelsens kansli idag arbetar mer samordnat, strukturerat och närmare partiorganisationen i sitt organisatoriska arbete.

## Framtida utveckling

Den enskilt viktigaste händelsen 2017 är kongressen som arrangeras i Göteborg 8 – 12 april. Kongressen är partiets högsta beslutande organ och på partikongressen året före val behandlas samtliga politikområden. I september 2017 genomförs kyrkovalet, där medlemmarna väljer företrädare till olika uppdrag inom Svenska Kyrkan, där ca 6 000 Socialdemokrater kandiderar. I övrigt påbörjas arbetet inför valet 2018.

## Socialdemokraternas och koncernens ekonomiska resultat

Socialdemokraterna utgör tillsammans med dotterföretagen en koncern där Socialdemokraterna är moderföreningen. Socialdemokraterna och koncernens ekonomiska resultat och ställning vid årets slut framgår av efterföljande balans- och resultaträkningar.

### Socialdemokraterna

#### *Intäkter*

Socialdemokraterna redovisar för 2016 intäkter på totalt 201,0 mkr att jämföras med 203,2 mkr föregående år. Skillnaden på netto 2,2 mkr beror i huvudsak på att anslag och gåvor samt medlemsavgifter minskat med 4,6 mkr medan statsbidrag i form av partistöd ökat med 2,2 mkr.

Anslag och gåvor är 2,3 mkr lägre än föregående år vilket framförallt beror på att insamlingen till Kampfonden minskat med 1,5 mkr. Under 2015 erhöll fonden två större arv, några arv erhöles inte under 2016.

Medlemsavgifter har minskat från 6,6 mkr 2015 till 4,3 mkr 2016. Minskningen på 2,3 mkr beror till större delen på att Kongressen 2015 beslöt att förändra medlemsavgiften till en enhetlig årsavgift om 240 kronor per medlem varav 60 kronor tillfaller partiet centralt.



Intäkterna från lotteriverksamheten är i princip oförändrade mellan åren. Lotteriverksamheten är sedan 2015 delvis under omstrukturering. Som kompensation för minskade lotteriintäkter har partiet erhållit utdelning från A-lotterierna med 12 mkr som redovisas under posten resultat från andelar i koncernföretag och därför inte påverkar omsättningen.

Avkastningsfondens placeringar har fortsatt utvecklats väl under 2016 och avkastningen, inklusive orealiserad värdeökning på placeringarna uppgick till 35,6 mkr jämfört med 38,8 mkr föregående år vilket medför att av den realiserade värdeökningen har 6,9 Mkr avsatts för att öka fonden värde, 15 mkr tillförs den löpande verksamheten.

#### *Kostnader*

Verksamhetens kostnader uppgick till 196,8 mkr att jämföras med föregående års 182,4 mkr. Skillnaden fördelar sig på ökade verksamhetskostnader med 2,3 mkr och ökade personalkostnader på knappt 12,8 mkr. Verksamheten har i allt väsentligt bedrivits enligt plan. Noteras att kostnaderna för lokaler och IT sjunkit och jämfört med budget och tidigare år samtidigt som utvecklingen av medlemssystemet blivit dyrare än beräknat. Dock tar dessa ut varandra under året varför årets resultat inte påverkas nämnvärt jämfört med budget.

Vad avser de ökade personalkostnaderna beror dessa på att under 2016 har de vakanser som fanns under 2015 och som var en konsekvens av valvinsten 2014 i allt väsentligt tillsatts. Den ökade kostnaden är enligt plan. Medelantalet anställda ökade under året med 10 personer. Utöver tillsättning av vakanser beror den ökade personalkostnaden på att 2016 års resultat belastats med 5 mkr avseende lönekostnader för 2017. Denna reservation avser ersättnings- respektive lönekostnader till förtroendevalda som lämnat sina uppdrag enligt den sk trygghetsklausulen och lönekostnad för medarbetare på kansliet som till följd av organisatoriska förändringar givits möjlighet att sluta sin anställning med viss ersättning och utan arbetsplikt under 2017. Medelantalet anställda 2016 var 83 stycken att jämföra med 73 personer föregående år.

Utveckling och implementation av det nya medlemssystemet har under 2016 kostat ca 7,7 mkr i direkt utveckling. Under 2017 återstår dels en del utveckling för att färdigställa systemet, dels nyutveckling av tillkommande funktioner och moduler. Dessutom kommer nytt Intranät och ny hemsida att utvecklas. Med hänsyn till att årets resultat är bättre än budget görs därför ingen upplösning av teknikfonden utan istället görs ytterligare avsättning om 2,0 mkr.

Avsättning görs till valfond och EU-valfond med totalt 29,0 mkr och 4,0 mkr avsätts till kongressfonden. I ny räkning efter resultatdispositioner balanseras totalt 2,9 mkr.

#### **Koncernens ekonomiska resultat**

Omsättningen för koncernen minskar något från 226,9 mkr till 223,0 mkr. Minskningen är liksom för moderorganisationen framförallt hänförlig till lägre medlemsavgifter. Kostnader ökar med knappt 14 mkr, en ökning hänförlig till planerad ökning av antalet anställda inom koncernen. Resultat från finansiella investeringar sjunker med ca 3,7 mkr jämfört med föregående år och uppgår till 20,5 mkr och avkastningen bedöms som god.

Avsättningarna överensstämmer med moderorganisationens fondering för framtida verksamhet. Koncernen har ett fortsatt starkt kassaflöde där likvida medel ökat med knappt 58 mkr sedan årets början.



## Fastighets AB Adolf Fredrik-koncernen

Bolaget ägs till 100 procent av Socialdemokraterna. Bolaget är moderbolag i en koncern som består av två helägda dotterbolag, Socialdemokraternas Hus AB och Ros-Press AB.

Fastighets AB Adolf Fredrik bedriver uthyrning och förvaltning av lokaler i kvarteret Adonis 7, Stockholm. Fastigheten har totala 3 500 kvm uthyrningsbar yta till kontorslokaler, av dessa är ca 2 800 kvm uthyrda. Andelen uthyrd yta har under året ökat med 550 kvm. De interna administrationsytorna har kraftigt effektiviserats och minskats från ca 350 kvm till ca 60 kvm. Verksamhetsåret har präglats av planering, upphandling och genomförande av upprustning och ombyggnation med målet att effektivisera den uthyrbara ytan. Årets resultat före finansiella poster uppgick till 1,7 mkr att jämföra med 2,6 föregående år. Orsaken är något lägre intäkter pga. omförhandlade hyresavtal och något högre kostnader till följd av åtgärder avseende brandskydd, skyltning m.m.

Verksamheten i Socialdemokraternas Hus AB består i att organisera och sköta kontorsserviceverksamheten för de hyresgäster som hyr kontorslokaler i Adonis, på Sveavägen 68 i Stockholm. Bolagets resultat före finansiella poster uppgick till 1,3 mkr jämför med 0,4 mkr föregående år. Resultatförbättringen är framförallt hänförlig till lägre kostnader avseende leasing och byte av telefonisystem.

Ros-Press AB bedriver inte någon aktiv verksamhet. Under 2016 har arbetet med att fusionera Ros-Press-koncernen till moderbolaget Fastighets AB Adolf Fredrik, något som bedöms vara färdigt under 2017.

## AiP Media Produktion AB

AiP Media Produktion AB ägs till 100 procent av Socialdemokraterna. Bolagets affärsidé är att på uppdrag och kommersiella villkor producera information och medier åt i första hand arbetarrörelsen och närstående organisationer och företag. Kärnverksamheten är framställning av Socialdemokraternas nyhetsinriktade partitidning Aktuellt i Politiken (AiP), Stockholms Tidningen och Ny Tid i Göteborgsområdet. Tidningarna utkommer i tabloidform 49 gånger under året (varav ett dubbelnummer).

För 2016 redovisar bolaget ett negativt resultat, året gick dock något bättre än befarat. Orsaken är något större annonsingång än väntat samt kraftigt rabatterade premier på pensionsförsäkringspremier. Dessutom såldes en del konsulttjänster som genererade intäkter.

Förändrade medievänor i samhället och digitalisering av media skapar ett långsiktigt problem för bolagets ekonomi. Konsekvensen är risk för framtida vikande prenumerations- och annonsintäkter på sedvanlig papperstidning. Ökande produktions- och distributionskostnader är också en ekonomisk påfrestning.

Stockholms-Tidningen och Ny Tid höll sina presstödsgrundade upplagor intakta medan Aktuellt i Politiken ökade antalet prenumeranter till 7600.

Under sommaren lämnade bolagets vd sin roll och återgick till arbetet som reporter på tidningen. För att möta förändringarna på mediamarknaden rekryterades en ny VD med uppdrag att modernisera och digitalisera bolaget. Under december månad rekryterades dessutom en digital strateg med uppdrag att bygga en ny webb och ta fram strategier för att nå fler digitala prenumeranter och läsare på nätet.



### *Framtida utveckling och väsentliga riskfaktorer*

Tidningsbranschen är under hård press. Annonssörer väljer digitala kanaler och många läsare avstår från prenumerationer och väljer att läsa nyheter på nätet eller i gratistidningar. För att rusta bolaget för framtiden görs under 2017 en omfattande organisationsförändring. Tre tidningar blir en som utges i form av AiP och antalet medarbetare reduceras. Detta innebär att Ny Tid och Stockholmstidningen slutar att ges ut.

Regeringens utredare presenterade under hösten ett förslag till nytt mediestöd som är tänkt att ersätta dagens presstöd i framtiden. Förslaget är på remiss, och mycket oklart kring framtidens mediestöd. Det gör att det krävs särskild beredskap för kommande förändringar eftersom bolaget idag är helt och hållet beroende av presstöd.

### **Förvaltade stiftelser**

Socialdemokraterna förvaltar fyra stiftelser med ett totalt utgående eget kapital på bokslutsdagen om 6 200 tkr. Dessa stiftelser är: Stiftelsen till Ernst Wigforss minne (549 tkr), Stiftelsen Per Albin Hanssons minnesfond (1 792 tkr), Stiftelsen till Hjalmar Brantings minne (1 743 tkr) och Tage Erlanders stiftelse för internationellt samarbete (2 115 tkr).

### **Flerårsöversikt Socialdemokraterna**

	2016	2015	2014	2012	2012
Antal medlemmar	89 375	96 065	101 674	97 462	99 484
Intäkter, tkr	200 986	201 651	223 095	229 001	236 749
Resultat efter finansiella poster, tkr	42 866	62 122	-47 919	39 440	58 335
Kvarstående belopp efter dispositioner, tkr	2 914	21 547	953	5 972	2 879
Soliditet, %	91	91	91	92	91

Soliditet är eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

f



# Koncernens resultaträkning

Beloppen i tkr

		2016	2015
<b>Intäkter</b>	<b>Not</b>		
Nettoomsättning		13 957	14 865
Medlemsavgifter	2	4 321	6 589
Anslag och gåvor	3	18 485	20 778
Offentliga bidrag	4	134 686	132 524
Intäkter från lotterier	5	36 926	36 321
Övriga rörelseintäkter		14 620	15 865
<b>Summa</b>		<b>222 995</b>	<b>226 942</b>
<b>Kostnader</b>			
Kostnader för varor och tjänster		-8 561	-9 315
Övriga externa kostnader		-110 127	-108 325
Personalkostnader	8	-94 265	-80 702
Av- o nedskrivningar materiella anläggningstillgångar	9	-3 642	-4 437
<b>Summa</b>		<b>-216 595</b>	<b>-202 779</b>
<b>Rörelseresultat</b>		<b>6 400</b>	<b>24 163</b>
<b>Resultat från finansiella investeringar</b>			
Resultat från andelar i koncernföretag	10	-2 065	2 295
Resultat från övriga värdepapper och likn. poster	11	22 464	26 253
Övriga ränteintäkter och liknande poster	12	626	500
Övriga räntekostnader och liknande poster		-487	-723
<b>Summa</b>		<b>20 538</b>	<b>28 325</b>
<b>Resultat efter finansiella poster</b>		<b>26 938</b>	<b>52 488</b>
Skatt på årets resultat	13	6	-277
<b>Årets resultat</b>		<b>26 944</b>	<b>52 211</b>

**Fördelning av årets resultat**

Årets resultat från resultaträkningen	26 944	52 211
Förändring fonder klassificerade som eget kapital (se sid. 10)	-39 952	-40 575
<b>Kvarstående belopp efter dispositioner</b>	<b>-13 008</b>	<b>11 636</b>





# Koncernens balansräkning

Beloppen i tkr

<b>Tillgångar</b>		<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
	<b>Not</b>		
<b>Anläggningstillgångar</b>			
<b>Materiella anläggningstillgångar</b>			
Byggnader och mark	14	59 459	59 583
Maskiner och inventarier	15	638	521
<b>Summa</b>		<b>60 097</b>	<b>60 104</b>
<b>Finansiella anläggningstillgångar</b>			
Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	16	116 182	130 936
Andra långfristiga värdepappersinnehav	17	481 546	483 434
Uppskjutna skattefordringar		143	107
Andra långfristiga fordringar	18	4 280	4 140
<b>Summa</b>		<b>602 151</b>	<b>618 617</b>
<b>Summa anläggningstillgångar</b>		<b>662 248</b>	<b>678 721</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>			
<b>Kortfristiga fordringar</b>			
Kundfordringar		2 201	1 590
Aktuella skattefordringar		1 262	1 542
Övriga kortfristiga fordringar	19	3 789	2 825
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	41 356	53 517
<b>Summa</b>		<b>48 608</b>	<b>59 474</b>
<b>Kortfristiga placeringar</b>	21	<b>127 288</b>	<b>60 170</b>
<b>Kassa och bank</b>		<b>36 944</b>	<b>46 325</b>
<b>Summa omsättningstillgångar</b>		<b>212 840</b>	<b>165 969</b>
<b>Summa tillgångar</b>		<b>875 088</b>	<b>844 690</b>



# Koncernens balansräkning

Beloppen i tkr

<b>Eget kapital och skulder</b>		<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
	<b>Not</b>		
<b>Eget kapital (se nästföljande sida för specifikation)</b>			
<b>Ändamålsbestämda medel</b>			
Ändamålsbestämda medel i fonder		71 000	37 975
<b>Summa</b>		<b>71 000</b>	<b>37 975</b>
<b>Balanserat eget kapital</b>			
Avkastningsfond		501 031	494 104
Annat balanserat eget kapital		204 534	217 543
<b>Summa</b>		<b>705 565</b>	<b>711 647</b>
<b>Summa eget kapital</b>		<b>776 565</b>	<b>749 622</b>
<b>Avsättningar</b>			
Avsättning till pensioner och liknande förpliktelser	22	5 204	4 990
Uppskjutna skatter		164	291
Övriga avsättningar	23	16 581	13 603
<b>Summa avsättningar</b>		<b>21 949</b>	<b>18 884</b>
<b>Långfristiga skulder</b>			
Skulder till kreditinstitut	24, 32	31 517	37 000
Övriga långfristiga skulder	25	5 189	4 307
<b>Summa</b>		<b>36 706</b>	<b>41 307</b>
<b>Kortfristiga skulder</b>			
Leverantörsskulder		13 321	12 265
Övriga kortfristiga skulder	26	10 822	7 857
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27	15 725	14 755
<b>Summa</b>		<b>39 868</b>	<b>34 877</b>
<b>Summa eget kapital och skulder</b>		<b>875 088</b>	<b>844 690</b>



## Koncernens förändringar i eget kapital

Koncernen	Ändamåls- bestämda medel	Fria reserver och årets resultat	Totalt eget kapital
<b>Eget kapital 2015-12-31</b>	<b>37 975</b>	<b>711 647</b>	<b>749 622</b>
Avsättning till fonder i Socialdemokraterna	33 025	6 927	39 952
Nyttjande av fonder i Socialdemokraterna	0	0	0
Årets resultat	0	-13 008	-13 008
<b>Eget kapital 2016-12-31</b>	<b>71 000</b>	<b>705 565</b>	<b>776 565</b>
<b>Årets dispositioner</b>		<b>2016</b>	<b>2015</b>
Förändring av avkastningsfond		- 6 927	-15 600
Förändring av kongressfond		-2 000	2 000
Förändring av valfond		-25 000	-25 000
Förändring av EU-valfond		-4 000	-4 000
Förändring av intern teknikfond		-2 025	2 025
<b>Summa resultatdispositioner</b>		<b>-39 952</b>	<b>-40 575</b>
(positivt belopp ovan avser upplösning av, negativt belopp avser avsättning till)			



## Koncernens kassaflödesanalys

Beloppen i tkr

	2016	2015
<b>Den löpande verksamheten</b>		
Rörelseresultat före finansiella poster	6 400	24 163
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	7 414	3 317
<i>Finansiella poster som påverkar kassaflödet</i>		
Erhållen ränta	626	500
Erlagd ränta	-487	-723
Betald inkomstskatt	286	-1 897
Kassaflöde från den löpande verksamheten	14 239	25 360
före förändringar av rörelsekapital		
<i>Förändringar i rörelsekapital</i>		
Förändring av kundfordringar	-611	-71
Förändring av övriga kortfristiga fordringar	11 757	-1 693
Förändring av leverantörsskulder	1 056	-1 127
Förändring av övriga kortfristiga rörelseskulder	242	590
Summa förändring i rörelsekapital	12 444	-2 301
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>	<b>26 683</b>	<b>23 059</b>
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>		
Erhållna utdelningar*	12 689	11 002
Investering i/förvärv av materiella anläggningstillgångar	-3 636	-577
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	-	356
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-69 779	-82 010
Försäljning av anläggningstillgångar	94 130	113 046
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>	<b>33 404</b>	<b>41 817</b>
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>		
Amortering av skuld	- 2 350	-10 000
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>	<b>- 2 350</b>	<b>-10 000</b>
<b>Årets kassaflöde</b>	<b>57 737</b>	<b>54 876</b>
Likvida medel vid årets ingång	106 495	51 619
Likvida medel vid årets utgång	164 232	106 495

\*Erhållna utdelningar låg tidigare under löpande verksamhet. 2015 års kassaflödesanalys har justerats för jämförbarhet.



# Socialdemokraternas resultaträkning

Beloppen i tkr

		2016	2015
<b>Verksamhetens intäkter</b>	<b>Not</b>		
Medlemsavgifter	2	4 321	6 589
Anslag och gåvor	3	18 485	20 778
Offentliga bidrag	4	134 686	132 524
Intäkter från lotterier	5	36 926	36 321
Övriga verksamhetsintäkter	6	6 568	6 974
<b>Summa</b>		<b>200 986</b>	<b>203 186</b>
<b>Verksamhetens kostnader</b>			
Verksamhetskostnader	7, 28	-113 320	-111 032
Personalkostnader	8	-83 428	-70 675
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar	9	-24	-660
<b>Summa</b>		<b>-196 772</b>	<b>-182 367</b>
<b>Verksamhetens resultat</b>		<b>4 214</b>	<b>20 819</b>
<b>Resultat från finansiella investeringar</b>			
Resultat från andelar i koncernföretag		15 689	15 002
Resultat från övriga värdepapper och fordringar	11	22 550	26 140
Övriga ränteintäkter och liknande poster	12	491	177
Övriga räntekostnader och liknande poster		-78	-16
<b>Summa</b>		<b>38 652</b>	<b>41 303</b>
<b>Resultat efter finansiella poster</b>		<b>42 866</b>	<b>62 122</b>
<b>Årets resultat</b>		<b>42 866</b>	<b>62 122</b>

Fördelning av årets resultat		
Årets resultat från resultaträkningen	42 866	62 122
Förändring fonder klassificerade som eget kapital (se sd. 15)	-39 952	-40 575
<b>Kvarstående belopp efter dispositioner</b>	<b>2 914</b>	<b>21 547</b>



# Socialdemokraternas balansräkning

Beloppen i tkr

<b>Tillgångar</b>		<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
	<b>Not</b>		
<b>Anläggningstillgångar</b>			
<b>Materiella anläggningstillgångar</b>			
Maskiner och inventarier	15	310	242
<b>Summa</b>		<b>310</b>	<b>242</b>
<b>Finansiella anläggningstillgångar</b>			
Andelar i koncernföretag	16	0	0
Andra långfristiga värdepappersinnehav	17	471 962	474 373
Andra långfristiga fordringar	18	4 188	4 022
<b>Summa</b>		<b>476 150</b>	<b>478 395</b>
<b>Summa anläggningstillgångar</b>		<b>476 460</b>	<b>478 637</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>			
<b>Kortfristiga fordringar</b>			
Kundfordringar		1 750	68
Fordringar hos dotterföretag	29	4 017	4 052
Aktuella skattefordringar	30	1 178	2 180
Övriga kortfristiga fordringar	19	3 744	2 526
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	40 907	53 402
<b>Summa</b>		<b>51 596</b>	<b>62 228</b>
<b>Kortfristiga placeringar</b>	21	<b>127 288</b>	<b>60 170</b>
<b>Kassa och bank</b>		<b>13 946</b>	<b>19 879</b>
<b>Summa omsättningstillgångar</b>		<b>192 830</b>	<b>142 277</b>
<b>Summa tillgångar</b>		<b>669 290</b>	<b>620 914</b>



# Socialdemokraternas balansräkning

Beloppen i tkr

<b>Eget kapital och skulder</b>		<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
	<b>Not</b>		
<b>Eget kapital (se nästföljande sida för specifikation)</b>			
<b>Ändamålsbestämda medel</b>			
Ändamålsbestämda medel i fonder		71 000	37 975
<b>Summa</b>		<b>71 000</b>	<b>37 975</b>
<b>Balanserat eget kapital</b>			
Avkastningsfond		501 031	494 104
Annat balanserat eget kapital		38 917	36 003
<b>Summa</b>		<b>539 948</b>	<b>530 107</b>
<b>Summa eget kapital</b>		<b>610 948</b>	<b>568 082</b>
<b>Avsättningar</b>			
Avsättning till pensioner och liknande	22	5 204	4 991
Övriga avsättningar	23	16 581	13 603
<b>Summa avsättningar</b>		<b>21 785</b>	<b>18 594</b>
<b>Långfristiga skulder</b>			
Övriga långfristiga skulder	25	5 189	4 307
<b>Summa</b>		<b>5 189</b>	<b>4 307</b>
<b>Kortfristiga skulder</b>			
Leverantörsskulder		10 987	11 304
Skulder till dotterföretag	29	1 630	715
Övriga kortfristiga skulder	26	6 894	6 690
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27	11 857	11 222
<b>Summa</b>		<b>31 368</b>	<b>29 931</b>
<b>Summa eget kapital och skulder</b>		<b>669 290</b>	<b>620 914</b>

A



## Socialdemokraternas förändring i eget kapital

	Ändamåls- bestämda medel	Avkastnings- fond	Balanserat resultat	Totalt eget kapital
<b>Eget kapital 2015-12-31</b>	<b>37 975</b>	<b>494 104</b>	<b>36 003</b>	<b>568 082</b>
Avsättning till fonder	33 025	6 927	-	39 952
Nyttjande av fonder	-	-	-	-
Årets resultat	-	-	2 914	2 914
<b>Belopp vid årets utgång</b>	<b>71 000</b>	<b>501 031</b>	<b>38 917</b>	<b>610 948</b>
<b>Balanserade ändamålsbestämda medel</b>			<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Kongressfond			7 000	5 000
Valfond			50 000	25 000
EU-valfond			8 000	4 000
Intern teknikfond			6 000	3 975
<b>Summa ändamålsbestämda medel</b>			<b>71 000</b>	<b>37 975</b>
<b>Årets dispositioner</b>			<b>2016</b>	<b>2015</b>
Förändring av avkastningsfond			- 6 927	-15 600
Förändring av kongressfond			-2 000	2 000
Förändring av valfond			-25 000	-25 000
Förändring av EU-valfond			-4 000	-4 000
Förändring av intern teknikfond			-2 025	2 025
<b>Summa resultatdispositioner</b>			<b>-39 952</b>	<b>-40 575</b>
(positivt belopp ovan avser upplösning av, negativt belopp avser avsättning till)				

15





## Socialdemokraternas kassaflödesanalys

Beloppen i tkr

	2016	2015
<b>Den löpande verksamheten</b>		
Rörelseresultat före finansiella poster	4 214	20 819
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	3 930	-69
<i>Finansiella poster som påverkar kassaflödet</i>		
Erhållen ränta	491	177
Erlagd ränta	-78	-16
Betald inkomstskatt	1 002	-1 379
Kassaflöde från den löpande verksamheten	9 559	19 532
före förändringar av rörelsekapital		
<i>Förändringar i rörelsekapital</i>		
Förändring av kundfordringar	-1 682	92
Förändring av övriga kortfristiga fordringar	11 797	-5 772
Förändring av leverantörsskulder	1 328	-500
Förändring av övriga kortfristiga rörelseskulder	-376	-83
Summa förändring i rörelsekapital	11 067	-6 263
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>	<b>20 626</b>	<b>13 269</b>
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>		
Erhållna utdelningar*	15 689	15 002
Investering i/förvärv av materiella anläggningstillgångar	-92	-
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	-	-
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-64 979	-79 478
Försäljning av anläggningstillgångar	89 941	109 274
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>	<b>40 559</b>	<b>44 798</b>
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>	<b>0</b>	<b>-</b>
<b>Årets kassaflöde</b>	<b>61 185</b>	<b>58 067</b>
Likvida medel vid årets ingång	80 049	21 982
Likvida medel vid årets utgång	141 234	80 049

\*Erhållna utdelningar låg tidigare under löpande verksamhet. 2015 års kassaflödesanalys har justerats för jämförbarhet.



# Noter till resultat- och balansräkning

Belopp i tkr om inget annat anges

## Not 1 – Redovisnings- och värderingsprinciper

Års- och koncernredovisningarna har upprättats med tillämpning av Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd om Årsredovisning och koncernredovisning enligt K3 (BFNAR 2012:1). Redovisningsprinciperna är oförändrade mot föregående år.

### Koncernredovisning

Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti upprättar koncernredovisning. Uppgifter om koncernföretag finns i not 17. Dotterföretagen inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör. Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden. Förvärvstidpunkten är den tidpunkt då det bestämmande inflytandet erhålls. Identifierbara tillgångar och skulder värderas inledningsvis till verkliga värden vid förvärvstidpunkten. Mellanhavanden mellan koncernföretag elimineras i sin helhet.

### Verksamhetens intäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som erhållits eller kommer att erhållas för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

#### *Nettoomsättning*

Intäkt vid försäljning av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

#### *Medlemsavgifter*

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

#### *Gåvor och bidrag*

En transaktion i vilken organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållt bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållt bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor redovisas enligt huvudregeln som intäkt när de erhålls. En gåva som intäktsförs redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som organisationen avser att bruka stadigvarande i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor, som inte förbrukats, redovisas som



omsättningstillgångar. Gåvor värderas enligt huvudregeln till verkligt värde. I de fall en ersättning lämnas för att erhålla gåvan minskas gåvans värde med ersättningen.

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka infaller. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som organisationen fått eller kommer att få.

#### *Lotteriintäkter*

Lotteriintäkter från A-lotterier/Kombispiel intäktsförs det räkenskapsår intäkten bedömts tjänats in. En uppskattning av beloppet görs i bokslut på grundval av uppgifter från preliminär avstämning av lotterier bedrivna under räkenskapsåret.

#### **Inkomstskatter**

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning. Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning. Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

#### **Materiella anläggningstillgångar**

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, uträknas eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet om de beräknas ge framtida ekonomiska fördelar, till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparationer och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Bolagets mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Följande avskrivningstider tillämpas:



Kontorsbyggnader	
Stomme	80 år
Fasad	15 år
Yttertak	25 år
Installationer (el, rör, ventilation, hiss)	20 år
Inre ytskikt (golv, väggar, tak)	5 år
Inventarier, verktyg och installationer	10 år
Datorer	3 år

### **Leasingavtal**

Samtliga leasingavtal där organisationen är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal). Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden. Uthyrning av kontorslokaler klassificeras som operationell leasing. Leasingintäkterna redovisas linjärt under leasingperioden.

### **Kundfordringar och övriga fordringar**

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

### **Kortfristiga placeringar**

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde. I posten kortfristiga placeringar ingår aktier som innehas för att placera likviditetsöverskott på kort sikt.

### **Andra långfristiga värdepappersinnehav**

Posten består huvudsakligen av aktier samt ett mindre innehav av räntebärande tillgångar. Innehaven innehas på lång sikt. Tillgångar ingående i posten redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning redovisas aktierna till anskaffningsvärde med bedömning av om nedskrivningsbehov föreligger. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning.

### *Värdepappersportföljer*

Socialdemokraterna har definierat två värdepappersportföljer, en aktieportfölj och en ränteportfölj. Båda dessa ingår i posten andra långfristiga värdepappersinnehav i balansräkningen. För de instrument som ingår i någon av dessa tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att vid prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom respektive portfölj. Alla transaktioner med värdepapper redovisas på likviddagen.



### **Låneskulder och leverantörsskulder**

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

### **Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar**

Vid varje balansdag bedöms om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov i någon utav de finansiella anläggningstillgångarna. Nedskrivning sker om värdenedgången bedöms vara bestående. Nedskrivning redovisas i resultaträkningsposten Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar. Nedskrivningsbehovet prövas individuellt för aktier och andelar och övriga enskilda finansiella anläggningstillgångar som är väsentliga.

Nedskrivning för tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde beräknas som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av ledningens bästa uppskattning av de framtida kassaflödena diskonterade med tillgångens ursprungliga effektivränta. För tillgångar med rörlig ränta används den på balansdagen aktuella räntan som diskonteringsränta. Vid prövning av nedskrivningsbehov för värdepappersportföljen med ränteinstrument fastställs på motsvarande sätt en effektivränta för portföljen som används vid diskonteringen. Om nedskrivning av aktier sker fastställs nedskrivningsbeloppet som skillnaden mellan det redovisade värdet och det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nuvärdet av framtida kassaflöden som baseras på ledningens bästa uppskattning.

### **Avsättningar**

Avsättning görs när det finns en legal eller informell förpliktelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Förpliktelser som väntas regleras efter mer än tolv månader nuvärdesberäknas. Den ökning av avsättningen som beror på att tid förflyter redovisas som räntekostnad. Avsättning för omstrukturering görs när det föreligger en fastställd och utförlig omstruktureringsplan och berörda personer har informerats.

### **Ersättningar till anställda**

#### *Kortfristiga ersättningar*

Kortfristiga ersättningar i koncernen utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester, betald sjukfrånvaro och sjukvård. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.



#### *Ersättningar efter avslutad anställning*

Inom koncernen förekommer såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. I avgiftsbestämda planer betalar företaget/organisationen fastställda avgifter till ett annat företag och har inte någon legal eller informell förpliktelse att betala något ytterligare även om det andra företaget inte kan uppfylla sitt åtagande. Koncernens resultat belastas för kostnader i takt med att de anställdas pensionsberättigande tjänster utförts. Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas i enlighet med K3s förenklingsregler. Koncernen har bl. a. förmånsbestämda planer som innebär att pensionspremier betalas och dessa planer redovisas som avgiftsbestämda planer. De pensionsförpliktelser vars värde är beroende av värdet på en kapitalförsäkring redovisas till värdet på kapitalförsäkringen. Om kapitalförsäkringens verkliga värde är högre än anskaffningsvärdet, redovisas det överskjutande beloppet som en ansvarsförbindelse inom linjen.

#### **Kassaflödesanalys**

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar Socialdemokraterna, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats och har en kortare löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten.

#### **Moderföreningens redovisnings- och värderingsprinciper**

Samma redovisnings- och värderingsprinciper tillämpas i moderföreningen och i övriga koncernen.

#### **Uppskattningar och bedömningar**

Det finns inga väsentliga uppskattningar och bedömningar som har påverkat ställning och resultat att redovisa för räkenskapsåret.

## **Not 2 – Medlemsavgifter**

Den medlemsavgift som den enskilde medlemmen betalar till Socialdemokraterna, är uppbyggd i fyra delar. Partiets olika organisationsled - socialdemokratiska föreningar, arbetarekommuner, partidistrikt och partiet centralt - har en av partikongressen beslutad medlemsavgift om 60 kr vardera, partimedlemskapets totala avgift blir således 240 kr, vilket innebär en minskning av avgiften till partistyrelsen från 100 till 60 kr jämfört med tidigare år.

Antal inbetalda avgifter till partiet 2016 var 70 681 (62 347) st. Socialdemokraterna hade 2016-12-31 totalt 89 375 (96 065) medlemmar. Den stora skillnaden mellan antalet medlemmar och antalet inbetalade avgifter beror dels på att två grupper medlemmar inte betalar avgift till partiet centralt: avgiftsbefriade och de som är med i partiet via en sidoorganisation samt de som inte betalat sin avgift för 2016 ännu.

I summan för medlemsavgifter ingår också avgifter från lokala fackliga organisationer, vilka såsom organisationer är anslutna till partiet. Organisationsanslutningsavgifterna uppgår 2016 till 169 (43) tkr.



### Not 3 – Anslag och gåvor

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
<b>Fackliga anslag</b>		
Byggnadsarbetareförbundet	-	458
Elektrikerförbundet	142	100
Fastighetsanställdas Förbund	179	-
GS – Facket för Skogs-, Trä- och Grafisk bransch	300	249
Hotell och Restaurang Facket	-	178
Industrifacket Metall	1 507	1 504
Svenska Kommunalarbetareförbundet	3 132	3 086
Svenska Livsmedelarbetareförbundet	181	280
Svenska Målareförbundet	85	-
Svenska Pappersindustriarbetareförbundet	90	-
Svenska Musikerförbundet	15	-
LO	6 000	6 000
<b>Summa fackliga anslag</b>	<b>11 631</b>	<b>11 855</b>
<b>Anslag i form av personella resurser</b>	1)	1)
<b>Bidrag till kampfonden</b>		
Från privatpersoner, 3 901 givare (4 141), 2)	2 524	3 990
<b>Summa bidrag till kampfonden</b>	<b>2 524</b>	<b>3 990</b>
<b>Övriga verksamhetsbidrag</b>		
Mandatstöd från Svenska Kyrkan	2 704	1 943
Anslag från Sveriges kommuner och landsting	1 134	1 141
Anslag från Nordisk Rådets S-grupp	-	123
Anslag från FAFO för Nordiska Modellen	-	1 625
Anslag från egna stiftelser	-	100
Övriga bidrag	492	-
<b>Summa övriga bidrag</b>	<b>4 330</b>	<b>4 932</b>
<b>Anslag och gåvor totalt</b>	<b>18 485</b>	<b>20 778</b>

1) Ett politiskt partis verksamhet bygger i mångt och mycket på ideella och frivilliga insatser. Att uppskatta antalet timmar ideellt arbete som löpande läggs ner under ett år är mycket svårt, dock kan konstateras att den ideella insatsen är avsevärd.

2) Inga bidrag från privatpersoner översteg 20 000 kronor under 2016.



## Not 4 – Offentliga bidrag

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Basstöd till partigrupper i riksdagen	8 141	8 141
Stöd till politiska sekreterare	80 411	78 512
Stöd till kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor	615	615
Bidrag till riksdagsledamöters språkutbildning	206	206
Partistöd	37 663	37 399
Kanslistöd – grundstöd och tilläggsstöd	7 650	7 651
<b>Summa offentliga bidrag</b>	<b>134 686</b>	<b>132 524</b>

## Not 5 – Lotterier

Socialdemokraterna och SSU innehar tillstånd att driva Kombilotteriet. Detta sker i ett enkelt bolag tillsammans med Kombispiel i Sverige AB. Lotteriet slutredovisas i juni 2017. Socialdemokraternas preliminära andel av intäkter och kostnader uppgår till:

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Intäkt för försålda lotter	122 798	102 190
Vinster	-47 621	-41 228
<b>Bruttoresultat</b>	<b>75 177</b>	<b>60 962</b>
Försäljnings- och administrationskostnader	-46 583	-32 656
Övriga intäkter	4 733	5 771
<b>Rörelseresultat</b>	<b>33 327</b>	<b>34 077</b>
Finansiella intäkter	395	-129
<b>Resultatandel Kombilotteriet</b>	<b>33 722</b>	<b>33 948</b>
Resultatandel erhållen från annan andelsägare	1 015	880
Justering preliminär avräkning	0	-217
Överskott från annan lotteriverksamhet	2 026	1 642
Återtagits från tidigare lotterier	163	67
<b>Summa intäkter från lotterier</b>	<b>36 926</b>	<b>36 321</b>



**Not 6 – Övriga verksamhetsintäkter**

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Koncerninterna intäkter	111	201
Kansliavgifter riksdagsledamöter	1 470	1 612
Försäljning 1 maj märken	582	458
Vidarefakturerade kostnader	145	16
Medlemsavgifter till SAMAK	-	954
Årsavgifter till vidareutbildnings- och trygghetsfond	1 775	1 871
Resultatjustering avsättningar	2 176	-
Övriga verksamhetsintäkter	309	1 862
<b>Summa</b>	<b>6 568</b>	<b>6 974</b>

**Not 7 – Verksamhetens kostnader**

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Lokalkostnader	4 168	6 032
Kontors- och förvaltningskostnader m m	9 699	7 876
Resor och konferenskostnader m m	23 987	20 497
Information (t ex organisations- och medlemsutveckling)	10 184	11 621
Telefoni och porto	2 615	4 214
Externa tjänster och konsulttjänster	18 047	17 821
Anslag till sidoorganisationer	12 291	11 522
Anslag till partidistrikt och arbetarekommuner	19 594	19 769
Övriga anslag	9 889	8 412
Medlemsavgifter	2 845	3 267
<b>Summa*</b>	<b>113 320</b>	<b>111 032</b>
* Varav koncerninterna kostnader	7 156	8 109

**Not 8 – Anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter**

<b>Koncernen</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Medeltalet anställda		
Kvinnor, tillsvidareanställda	48,2	44,5
Män, tillsvidareanställda	43,4	37,7
Kvinnor, visstidsanställda	3,5	1,7
Män, visstidsanställda	2,4	2,3
Totalt	97,5	86,2
Löner och ersättningar		
Förtroendevald ledning	8 630	4 340
Styrelse och VD	776	704
Anställd personal	47 483	44 444
Övriga uppdragstagare	2 427	1 157
Summa löner och ersättningar	59 317	50 645
Sociala avgifter och pensionskostnader		
Sociala avgifter enligt lag	19 193	16 061
Pensionskostnader förtroendevald ledning (inkl. löneskatt)	3 192	1 336
Pensionskostnader styrelse och VD (inkl. löneskatt)	289	171
Pensionskostnader anställd personal (inkl. löneskatt)	6 894	8 837
Övriga	294	92
Summa sociala avgifter och pensionskostnader	29 862	26 497
Övriga personalkostnader		
Övriga personalkostnader	5 086	3 560
Summa övriga personalkostnader	5 086	3 560
<b>Summa personalkostnader</b>	<b>94 265</b>	<b>80 702</b>



<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Medeltalet anställda		
Kvinnor, tillsvidareanställda	39,2	37,5
Män, tillsvidareanställda	37,4	31,7
Kvinnor, visstidsanställda	3,5	1,7
Män, visstidsanställda	2,4	2,3
<b>Totalt</b>	<b>82,5</b>	<b>73,2</b>
Löner och ersättningar		
Förtroendevald ledning	8 630	4 340
Anställd personal	41 022	38 628
Övriga uppdragstagare	2 427	1 157
<b>Summa löner och ersättningar</b>	<b>52 080</b>	<b>44 125</b>
Sociala avgifter och pensionskostnader		
Sociala avgifter enligt lag	16 693	13 768
Pensionskostnader förtroendevald ledning (inkl. löneskatt)	3 192	1 336
Pensionskostnader anställd personal (inkl. löneskatt)	6 362	7 934
Övriga	294	92
<b>Summa sociala avgifter och pensionskostnader</b>	<b>26 541</b>	<b>23 130</b>
Övriga personalkostnader		
Övriga personalkostnader	4 806	3 420
<b>Summa övriga personalkostnader</b>	<b>4 806</b>	<b>3 420</b>
<b>Summa personalkostnader</b>	<b>83 428</b>	<b>70 675</b>

### Ersättningar till den förtroendevalda ledningen

Beslut om arvoden och trygghetsvillkor för förtroendevalda funktioner inom partiet fattas av den av partistyrelsen utsedda Arvodeskommittén utifrån fastställda riktlinjer. Med förtroendevalda funktioner avses i huvudsak partiledning, gruppleddning och vissa arvodesberättigade uppdrag för den socialdemokratiska riksdagsgruppen. Trygghetsvillkor kan prövas av Arvodeskommittén. I de fall trygghetsersättning skulle komma i fråga kan detta maximalt utbetalas under en tolv månadersperiod. Ovanstående kostnader inkluderar en avsättning där 2,5 mkr reserverats för trygghetsersättningar (inkl. sociala avgifter m.m.) som beräknas utbetalas under 2017 men där uppdraget var avslutat vid 2016 års utgång.

I kostnaden för övrig anställd personal ingår 2,5 mkr som reserverats för lönekostnader (inkl. sociala avgifter m.m.) till medarbetare på kansliet som till följd av organisatoriska förändringar givits möjlighet att sluta sin anställning med viss ersättning och utan arbetsplikt under 2017.

I koncernen finns särskilda VD-avtal som reglerar att befattningen som VD är undantaget LAS. Avtalet ger rätt till avgångsvederlag motsvarande nio månadslöner vid uppsägning av arbetsgivaren. Full avräkning sker mot andra inkomster VD erhåller under denna period.



<b>Koncernen - könsfördelning</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Styrelser och Verkställande utskottet		
Kvinnor	5	5
Män	7	7
<b>Totalt</b>	<b>12</b>	<b>12</b>
Verkställande direktör samt andra ledande		
Kvinnor	7	6
Män	6	4
<b>Totalt</b>	<b>13</b>	<b>10</b>

<b>Socialdemokraterna - könsfördelning</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Ledamöter i Verkställande utskottet		
Kvinnor	3	3
Män	4	4
<b>Totalt</b>	<b>7</b>	<b>7</b>
Ledamöter i partikansliets ledningsgrupp		
Kvinnor	6	5
Män	5	3
<b>Totalt</b>	<b>11</b>	<b>8</b>

### Not 9 – Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar

<b>Koncernen</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Avskrivning byggnader	3 518	3 638
Avskrivning maskiner och inventarier	112	619
Avskrivning datorer	12	180
<b>Summa</b>	<b>3 642</b>	<b>4 437</b>

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Avskrivning maskiner och inventarier	11	480
Avskrivning datorer	13	180
<b>Summa</b>	<b>24</b>	<b>660</b>

### Not 10 – Resultat från andelar i intresseföretag

<b>Koncernen</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Andel i intresseföretags resultat efter skatt	-2 090	2 822
Resultat från tidigare år	25	-527
<b>Summa</b>	<b>-2 065</b>	<b>2 295</b>

/s

**Not 11 – Resultat från övriga värdepapper och fordringar**

<b>Koncernen</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Utdelning på aktier och andelar	8 983	6 756
Resultat försäljningar av långfristiga värdepapper	6 146	4 909
Räntor från ränteobligationer	7 336	12 305
Valutadifferens	-1	2 185
Optionspremie	-	98
<b>Summa</b>	<b>22 464</b>	<b>26 253</b>

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Utdelning på aktier och andelar	8 848	6 585
Resultat försäljningar av långfristiga värdepapper	6 366	5 065
Räntor från ränteobligationer	7 336	12 305
Valutadifferens	-1	2 185
<b>Summa</b>	<b>22 550</b>	<b>26 140</b>

**Not 12 - Övriga ränteintäkter och liknande poster**

<b>Koncernen</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Resultat försäljningar av kortfristiga placeringar	321	154
Ränteintäkter från kortfristiga placeringar	276	316
Övriga räntor	29	30
<b>Summa</b>	<b>626</b>	<b>500</b>

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Resultat försäljningar av kortfristiga placeringar	225	-
Ränteintäkter från kortfristiga placeringar	239	159
Övriga räntor	28	18
<b>Summa</b>	<b>491</b>	<b>177</b>

**Not 13 – Skatt på årets resultat**

<b>Koncernen</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Aktuell skatt på årets resultat	86	340
Uppskjuten skatt	-92	-63
<b>Summa</b>	<b>-6</b>	<b>277</b>

**Forts not 13**

Skatt beräknad enligt gällande skattesats (22%)	-2 863	2 621
Skatteeffekt av ej skattepliktigt resultat	-187	-5 268
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	49	9
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	-481	-352
Skatteeffekt av ej skattepliktig utdelning	3 452	3 300
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat	57	-
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	1	2
Skatteeffekt av schablonintäkt på investeringsfond	2	1
Skatteeffekt av komponentavskrivning i byggnader	-36	-36
Redovisad skattekostnad	<u>-6</u>	<u>277</u>

**Not 14 – Byggnader och mark**

<b>Koncernen (byggnader och mark)</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Ingående anskaffningsvärden	126 135	125 591
Årets anskaffningar	3 393	544
<b>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</b>	<b>129 528</b>	<b>126 135</b>
Ingående planenliga avskrivningar	-66 551	-62 913
Årets planenliga avskrivningar	-3 518	-3 638
<b>Utgående ackumulerade planenliga avskrivningar</b>	<b>-70 069</b>	<b>-66 551</b>
<b>Utgående planenligt restvärde</b>	<b>59 459</b>	<b>59 583</b>
Bokfört värde byggnader i Sverige	50 840	50 964
Bokfört värde mark i Sverige	8 619	8 619

Fastigheten är en kontorsfastighet som innehas för långsiktig uthyrning och hyrs bland annat ut till koncernföretag och moderorganisation. Fastigheten klassificeras därför som förvaltningsfastighet.

För upplysningsändamål görs en värdering för att bedöma fastighetens verkliga värde. Det verkliga värdet utgörs av ett marknadsvärde baserat på priset på en aktiv marknad, justerat, om så krävs, för eventuella avvikelser avseende den aktuella tillgångens typ, läge eller skick. Om sådan information inte finns tillgänglig används alternativa värderingsmetoder som exempelvis aktuella priser på mindre aktiva marknader eller diskonterade kassaflödesprognoser.

En extern värdering av fastigheten har genomförts under 2016. Fastigheten har värderats av en oberoende värderingsman inför 2017 årsbokslut. Fastigheten har värderats till 277 mkr. Värderingen beaktar dels nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden, dels nyligen genomförda transaktioner mellan oberoende parter på en marknad med väsentligen samma förutsättningar. Vid beräkningen av fastighetens nuvärde användes en kalkylperiod på 10 år och en diskonteringsränta före skatt på 4%, hyresutvecklingen antas vara 1 % per år och fastigheten förutsätts vara uthyrd i sin helhet.

**Not 15 – Maskiner och inventarier**

<b>Koncernen (inventarier)</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Ingående anskaffningsvärden	7 392	7 715
Inköp	242	33
Försäljningar och utrangeringar	-71	-356
<b>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</b>	<b>7 563</b>	<b>7 392</b>
Ingående planenliga avskrivningar	-6 871	-6 340
Försäljningar och utrangering	71	268
Årets planenliga avskrivningar	-125	-799
<b>Utgående ackumulerade planenliga avskrivningar</b>	<b>-6 925</b>	<b>-6 871</b>
<b>Utgående planenligt restvärde</b>	<b>638</b>	<b>521</b>
<b>Socialdemokraterna (inventarier)</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Ingående anskaffningsvärden	3 882	4 214
Inköp	92	-
Försäljningar och utrangeringar	-71	-332
<b>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</b>	<b>3 903</b>	<b>3 882</b>
Ingående planenliga avskrivningar	-3 640	-3 223
Försäljningar och utrangering	71	243
Årets planenliga avskrivningar	-24	-660
<b>Utgående ackumulerade planenliga avskrivningar</b>	<b>-3 593</b>	<b>-3 640</b>
<b>Utgående planenligt restvärde</b>	<b>310</b>	<b>242</b>

**Not 16 – Aktier och andelar i dotter- och intresseföretag****Socialdemokraterna**

<b>Företagets namn</b>	<b>Org.nr</b>	<b>Säte</b>
Fastighetsaktiebolaget Adolf Fredrik	556019-6510	Stockholm
AiP Media Produktion AB	556573-5148	Stockholm

<b>Aktier</b>	<b>Ägarandel</b>	<b>Röstandel</b>	<b>Antal aktier</b>	<b>Aktiekapital</b>	<b>Bokfört värde</b>
Fastighetsaktiebolaget Adolf Fredrik	100 %	100 %	15 700	5 070	0
AiP Media Produktion AB	100 %	100 %	750	750	0
<b>Summa aktier</b>				<b>5 820</b>	

**Övriga innehav**

AB Folkets Hus, Stockholm			760	76	-
Bommersvik AB			1 300	1 300	-
Stödföreningen för Gershedens Folkets Hus			10	-	-
A-lotterierna Ekonomisk förening			12 050	-	-

**Koncernen**

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Ingående anskaffningsvärden	<u>143 252</u>	<u>143 252</u>
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	143 252	143 252
Ingående uppskrivningar/nedskrivningar	-12 316	-3 609
Årets förändringar		
-Resultatandel	-2 065	2 295
-Utdelning	-12 689	-11 002
-Omräkningsdifferenser		
Utgående ackumulerade uppskrivningar / nedskrivningar	-27 070	-12 316
Utgående redovisat värde	<u>116 182</u>	<u>130 936</u>



**Not 17 – Andra långfristiga värdepappersinnehav**

<b>Koncernen</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Ingående bokfört värde	483 434	488 218
Förvärv	69 779	82 010
Avyttringar	-71 668	-86 793
<b>Summa</b>	<b>481 546</b>	<b>483 434</b>
<b>Fördelat enligt följande</b>	<b>Redovisat värde</b>	<b>Marknadsvärde</b>
Direktägda aktier i svenska börsföretag	133 181	208 409
Aktiefonder	50 120	64 232
Hedgefonder	17 987	23 664
Ränteobligationer	152 985	155 166
Räntefonder	127 273	131 519
<b>Summa</b>	<b>481 546</b>	<b>582 990</b>
<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Ingående bokfört värde	474 373	478 030
Förvärv	64 979	79 478
Avyttringar	-67 391	-83 134
<b>Summa</b>	<b>471 962</b>	<b>474 373</b>
<b>Fördelat enligt följande</b>	<b>Redovisat värde</b>	<b>Marknadsvärde</b>
Direktägda aktier i svenska börsföretag	133 181	208 409
Aktiefonder	48 200	62 155
Hedgefonder	17 987	23 664
Ränteobligationer	149 927	152 138
Räntefonder	122 667	126 837
<b>Summa</b>	<b>471 962</b>	<b>573 203</b>

**Not 18 – Andra långfristiga fordringar**

<b>Koncernen</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Ingående bokfört värde fordringar	4 140	4 433
Tillkommande fordringar	167	
Avgående fordringar	-27	-293
<b>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</b>	<b>4 280</b>	<b>4 140</b>
<b>Utgående planenligt restvärde</b>	<b>4 280</b>	<b>4 140</b>

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Ingående bokfört värde fordringar	4 021	4 287
Tillkommande fordringar	167	
Avgående fordringar		-265
<b>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</b>	<b>4 188</b>	<b>4 022</b>
<b>Utgående planenligt restvärde</b>	<b>4 188</b>	<b>4 022</b>

Långfristiga fordringar avser till övervägande del kapitalförsäkringar för säkring av pensionsförpliktelser. Motsvarande belopp tas upp som avsättning på balansräkningens skuldsida.

**Not 19 – Övriga kortfristiga fordringar**

<b>Koncernen</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Fordringar hos anställda	263	202
Skattekonto	2 930	2 612
Övriga poster	596	11
<b>Summa</b>	<b>3 789</b>	<b>2 825</b>

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Fordringar hos anställda	257	198
Skattekonto	2 892	2 318
Övriga poster	594	11
<b>Summa</b>	<b>3 744</b>	<b>2 526</b>

**Not 20 – Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter**

<b>Koncernen</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Förutbetalda försäkringspremier	703	1 307
Upplupna lotteriintäkter	35 524	35 457
Upplupna ränteintäkter	2 884	5 831
Övriga poster	2 245	10 922
<b>Summa</b>	<b>41 356</b>	<b>53 517</b>

4



<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Förutbetalda försäkringspremier	703	1 307
Upplupna lotteriintäkter	35 524	35 457
Upplupna ränteintäkter	2 884	5 831
Övriga poster	1 797	10 807
<b>Summa</b>	<b>40 907</b>	<b>53 402</b>

### Not 21 – Kortfristiga placeringar

<b>Koncernen</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
	<b>Bokfört värde</b>	<b>Marknadsvärde</b>	<b>Bokfört värde</b>	<b>Marknadsvärde</b>
Ränteobligationer	5 015	5 002	5 015	5 012
Bankkontohavande	122 273	122 273	55 155	55 155
<b>Summa</b>	<b>127 288</b>	<b>127 275</b>	<b>60 170</b>	<b>60 167</b>

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
	<b>Bokfört värde</b>	<b>Marknadsvärde</b>	<b>Bokfört värde</b>	<b>Marknadsvärde</b>
Ränteobligationer	5 015	5 002	5 015	5 012
Bankkontohavande	122 273	122 273	55 155	55 155
<b>Summa</b>	<b>127 288</b>	<b>127 275</b>	<b>60 170</b>	<b>60 167</b>

### Not 22 – Avsättning pensioner och liknande förpliktelser

<b>Socialdemokraterna och koncernen</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Premiebestämd pensionsplan	5 204	4 991
<b>Summa</b>	<b>5 204</b>	<b>4 991</b>

Inom koncernen finns ett begränsat antal premiebestämda pensionsplaner. I några fall har dessa säkrats via kapitalförsäkringar. Värdet av dessa försäkringar redovisas som tillgång och motsvarande belopp tas upp som avsättning till pensioner.

### Not 23 – Avsättningar

<b>Socialdemokraterna och koncernen</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Avsättningar för omställningsavtal personal	5 013	-
Avsättning för partigemensam vidareutbildningsfond	11 568	13 603
<b>Summa</b>	<b>16 581</b>	<b>13 603</b>



## Not 24 – Upplåning

<b>Koncernen</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Skulder till kreditinstitut	31 517	37 000
<b>Utgående bokfört värde</b>	<b>31 517</b>	<b>37 000</b>
Långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen	0	37 000
Vägd genomsnittlig effektiv räntesats	1,14 %	1,48 %

## Not 25 – Övriga långfristiga skulder

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
SKL-gruppen	2 746	2 259
Kyrkomötesgrupp	2 443	2 048
<b>Summa</b>	<b>5 189</b>	<b>4 307</b>

Särskilda ekonomiska redovisningar för verksamhetsåret finns upprättade för varje grupp och fond. Dessa redovisningar rapporteras till respektive styrelser.

## Not 26 – Övriga kortfristiga skulder

<b>Koncernen</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Skulder avseende medlemsavgifter	5 267	5 214
Personalens källskatt	1 715	1 419
Sociala avgifter	160	110
Moms	482	966
Skulder till kreditinstitut	3 133	
Övriga poster	65	148
<b>Summa</b>	<b>10 822</b>	<b>7 857</b>
<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Skulder avseende medlemsavgifter	5 267	5 214
Personalens källskatt	1 511	1 285
Moms	86	62
Övriga poster	28	129
<b>Summa</b>	<b>6 894</b>	<b>6 690</b>

**Not 27 – Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter**

<b>Koncernen</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Upplupna semesterlöner	7 512	6 749
Upplupna sociala avgifter	3 875	3 393
Förutbetalt partistöd	1 888	1 888
Förutbetalda prenumerationer	1 715	1 679
Övriga poster	735	1 046
<b>Summa</b>	<b>15 725</b>	<b>14 755</b>

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Upplupna semesterlöner	6 035	5 579
Upplupna sociala avgifter	3 354	2 981
Förutbetalt partistöd	1 888	1 888
Övriga upplupna kostnader	580	774
<b>Summa</b>	<b>11 857</b>	<b>11 222</b>

**Not 28 – Operationella leasingavtal**

Framtida minimileasingavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

<b>Koncernen</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Förfaller till betalning inom ett år	475	318
Förfaller till betalning senare än ett år men inom fem år	102	170
Förfaller till betalning senare än fem år	0	-
<b>Summa</b>	<b>577</b>	<b>488</b>

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Förfaller till betalning inom ett år	2 790	3 843
Förfaller till betalning senare än ett år men inom fem år	3 517	53
Förfaller till betalning senare än fem år	0	-
<b>Summa</b>	<b>6 307</b>	<b>3 896</b>

<b>Under perioden kostnadsförda leasingavgifter</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Koncernen	5 775	1 307
Socialdemokraterna	3 794	4 102



Framtida minimileasingavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

<b>Koncernen</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Förfaller till betalning inom ett år	751	4 803
Förfaller till betalning senare än ett år men inom fem år	11 174	11 573
Förfaller till betalning senare än fem år	18 391	8 113
<b>Summa</b>	<b>30 316</b>	<b>24 489</b>

<b>Under perioden erhållna variabla leasingavgifter</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Koncernen	4 952	5 818

Fastighets AB Adolf Fredrik äger en kontorsfastighet som innehas för långsiktig uthyrning, där lokalerna hyrs ut till både koncernföretag och externa företag och organisationer. Hyresavtalen löper med nio månaders uppsägningstid före förfalldatum. Annars förlängs avtalen med tre år i taget.

#### **Not 29 – Fordringar och skulder hos dotterföretag**

<b>Socialdemokraterna – fordringar</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Fastighetsbolaget Adolf Fredrik	4 000	3 952
AiP Media Produktion AB	18	100
<b>Summa</b>	<b>4 018</b>	<b>4 052</b>

#### **Socialdemokraterna – skulder**

Socialdemokraternas Hus AB	-1 210	-715
Fastighetsaktiebolaget Adolf Fredrik	-420	
<b>Summa</b>	<b>-1 630</b>	<b>-715</b>

#### **Not 30 – Skattefordran/skatteskuld**

<b>Socialdemokraterna</b>	<b>2016-12-31</b>	<b>2015-12-31</b>
Särskild löneskatt på pensionskostnader	-1 718	-1 836
Inbetald preliminärskatt under året	2 896	4 016
<b>Summa</b>	<b>1 178</b>	<b>2 180</b>

#### **Not 31 – Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut**

Inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut fram till dess att årsredovisningen har upprättats finns att rapportera.



### Not 32 – Ställda säkerheter

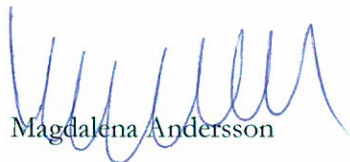
#### Koncernen

Ställda säkerheter för skuld till kreditinstitut	2016	2015
Fastighetsinteckningar	47 000	47 000

### Not 33 – Eventualförpliktelser

Tidigare förpliktelse i Socialdemokraterna och koncernen avser kreditförsäkring hos PRI (634 tkr 2015), denna har upphört.

Stockholm den 17 mars 2017




Magdalena Andersson



Mikael Damberg



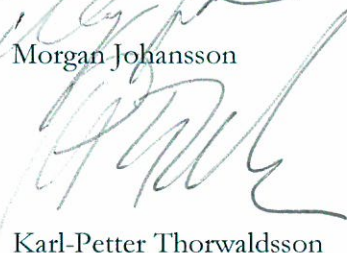
Morgan Johansson



Stefan Löfven



Elvy Söderström

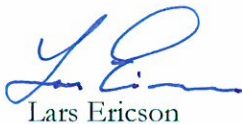


Karl-Petter Thorwaldsson

Vår revisionsberättelse har avgivits den 20 mars 2017



Håkan Bystedt

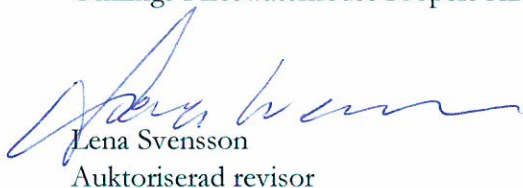


Lars Ericson



Ella Niia

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB



Lena Svensson  
Auktoriserad revisor



# Revisionsberättelse

Till partistyrelsen i Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti org.nr 802003-1145

## Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

### Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti för år 2016 (räkenskapsåret).

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av partiet och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

### Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt De av kongressen valda revisorernas ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till partiet och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

### Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är verkställande utskottet som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av rapport "Intäktsredovisning 2016 enligt partigemensam överenskommelse" samt "Verksamhetsberättelse 2016" (men innefattar inte årsredovisningen, koncernredovisningen och vår revisionsberättelse avseende dessa). Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

### Verkställande utskottets ansvar

Det är verkställande utskottet som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Verkställande utskottet ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar verkställande utskottet för bedömningen av partiet och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om kongressen avser att likvidera partiet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

## Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av partiets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i verkställande utskottets uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att verkställande utskottet använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om partiets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en partiets och koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Jag måste informera verkställande utskottet om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

## De av kongressen valda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av partiets och koncernens resultat och ställning.

## Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

### Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av verkställande utskottets förvaltning för Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti för år 2016.

Vi tillstyrker att partistyrelsen beviljar verkställande utskottet ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

### Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsned i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till partiet och koncernen enligt god revisionsned i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

### Verkställande utskottets ansvar

Det är verkställande utskottet som har ansvaret för förvaltningen.

### Revisorernas ansvar

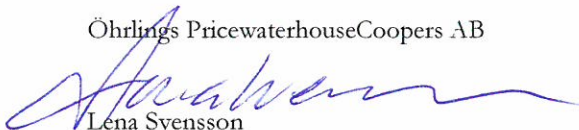
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot partiet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsned i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot partiet.

Som en del av en revision enligt god revisionsned i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för partiets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 20 mars 2017

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB




Lena Svensson  
Auktoriserad revisor

Av kongressen valda revisorer:



Håkan Bystedt



Lars Ericson



Ella Niia

